

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

Péntek
1925. december 4.

Felolvasó szerkesztő: Farkas Lajos. — Szerkesztőség: Nappal: Piac-utca 34. Telefon: 10-20. Éjjel: Piac-utca 49. Telefon: 18. Kiadó: hivatal: Piac-utca 49. Telefon: 18. sz.

ARA
1500
KORONA

Kiadó: Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai Rt. Előfizetési ár: 1/2 évre 420.000 K. 1/4 évre 210.000 K. 1/3 évre 105.000 K. 1 hónapra 35.000 K. Képföldre a bélyegzővel.

Debreczen,
XXIII. évf. 275. szám

Integritást!

A londoni Foreign Office épületében tegnap ünnepélyes külsőségek között aláírták a nagyhatalmak delegátusai és a kísántant, valamint Németország képviselői azokat a szerződéseket, amelyek a világbéke alapjait vannak hivatva lerakni s amelyeket a nyár folyamán Locarnóban kötöttek meg. A magyar nemzet megfeszített figyelemmel kísérte ezeket a tanácskozásokat s azt a megállapítást szúrta le belőlük, hogy megfelelő atmoszféra teremtésével talán egy második locarnói szerződést is lehetne teremteni, egy oly locarnói szerződést, amelynek értelmezése szerint megkönnyebbedést kaphatnánk azokban az örjási megcsönkítésekben, amelyek miatt életképességünket elveszítettük és minden szépitgetés dacára is Magyarország léte csupán csak tengődés.

A magyar közvélemény e fölfogása ismét előtérbe kerül a londoni ünnepélyes deklaráció alkalmával és még nagyobb nyomatékra igyekeznek törekedni, amidőn azt olvassa, hogy az ország miniszterelnöke, Bethlen István gróf, most ismét utban van Genfben, hogy résztvegyen azokon a tanácskozásokon, amelyek a különböző nemzetiségi államok kisebbségeinek panaszait is tárgyalják. Nem mondjuk azt és nem eshetünk a poéták ama gyors képzeletébe, hogy huszonegy óra alatt a miniszterelnök egy, vagy két genfi utja alkalmával kiatalkulhat egy olyan atmoszférát, amelytől a magyar közvélemény, mint említettük, egy második locarnói szerződés létrehozását remélhetné, de senki sem veheti el tőlünk azt a bizodalmat, hogy el kell következni az időnek, amidőn a gyűlölet, a féltékenység és a háborus uszítás helyett a béke megértő szelleme, a kölcsönös jóvátétel, az engedékenységek és az emberies-ségekbe vetett hit fog kopogtatni az ajtón.

A magyar kisebbségi kérdések intézésénél geográfiailag s etnográfiailag is nagyszerű bizonyítékok állanak a magyar miniszterelnök rendelkezésére és e bizonyítékok súlyával felszerelten, a londoni Foreign Office épületében elhangzott beszédek után nem fogadhatja olyan levegőt, mint amilyen a jégmezők fölött szokott előmleni. Tudjuk, hogy milyen kiváló értékeket visz magával elméjében a miniszterelnök ur az or-

szág ama talnyomó többségének véle való belpolitikai egyvetetését is magával vihetné amely többség éppen a külföldi államokkal való közvetlenebb érintkezés és az engedékenységek várása szempontjából olyan gyakran és olyan világosan követeli az igazi szabadelvűség s az igazi demokrácia elveinek érvényesülését, akkor azt is elmondhatnók, hogy a miniszterelnök ur belpolitikája is több szimpátiával találkozna azok előtt, akiknek mozdulásaitól mégis csak nagyban függ Magyarország sorsa. A miniszterelnök ur nem viszi szívében az igazi szabadelvűség és az igazi demokrácia elveit, azon-

ban most, amidőn magyar testvéreinek sorsa könnyítéséért kell neki sikra szállania, ez ne legyen prohibítív erő az ő szándékaiban. Véle van az egész magyar nemzet és ha a Foreign Office épületében elhangzott beszédek után határozhatnánk, akkor bizonyára legjobb megoldásként azt javasolnók, hogy a tőlünk elszakított részek igen jelentős részét máris adják vissza: mert e részek elcsatolása által nemcsak, hogy ottlakó magyar testvéreink kerültek alantósabb kultúra alá, de a megmaradt csonkaország is képtelen e területek nélkül egészséges életet folytatni.

Hibáztatja, hogy az elmúlt idők magyar politikája nem tudta asszimilálni és idekötöni a nemzetiségeket. Magyarországnak nem érdeke, hogy imperialista politikát folytasson, mert ez teljesen kilátástalan és eredménytelen. Köztünk, magyarok között, akik el vagyunk nyomva, vannak, akik azt hiszik, hogy karddal vihatjuk vissza jogainkat. Ezek nem tudják elképzelni, hogy ehhez Magyarország belátható időn belül nem lúthat, mert ilyen szituáció megszerzéséhez külön világszituációnak kell kialakulni. Magyarországnak a demokratikus gondolat kifejlesztésében kellene konkurrálni a csehekkel.

Amíg a dunántúli Komárom útköszön szavazhat, a dunáninneni Komárom pedig nem szavazhat titkosan, a míg a nemzetközi szerződéseket nálunk azzal terjesztik be, hogy azokat elfogadni nem lehet, de ugyanakkor Csehország nyomban törvényre emeli, addig ne beszéljenek külpolitikáról, mert minden nemzetközi és imperialista politika eredménytelen lesz. Külpolitikai vonatkozásai vannak a királykérdés itteni kezelésének is. A kormány álláspontja a királykérdésben homályos. A miniszterelnök legutóbbi beszédében is homályban hagyta ezt a kérdést, nem nyilatkozott, hogy Ottót, Albrechtet vagy mást akar-e királynak, ha nem is aktuális ez a kérdés, de felvetődött és akkor a miniszterelnöknek nyilatkoznia kellett volna.

Habsburgot idehozni veszélyes, ez Magyarország pusztulását jelentheti, mert kivlva a kis- és a nagyantant ilenzenvét. A legitimisták nyíltan vallják Ottót Magyarország királyának, de a kormány nem nyilatkozik, hanem arra hivatkozik, hogy a kérdés nem aktuális. Ez is hozzájárul ahhoz, hogy a kormányzat iránt a külföldön bizalmatlanok. A királykérdés ilyen kétszínű kezelése bizalmatlanságot teremt Magyarország iránt. **Ugy kezelik Magyarországot a külföldön, hogy itt a puccsok lehetősége állandóan megvan.**

A kormány a legitimizmus kérdésében szabadkezet enged, moha életben van a detronizáló törvény. A legitimista agltációt engedélyezi, a Habsburg-kérdés állandóan felszínen van, de ugyanez a köztársasági gondolat hírdetésének szabadsága nincsen meg, a kormány mindenkit üldöz, aki köztársasági propagandát folytat.

Békét, jólétet és demokratikus kormányzatot akarunk, minthogy ennek feltételeit a kormány külpolitikájában sem látjuk, bizalmatlanok vagyunk a kormány iránt és a külügyi tárca költségvetését nem fogadjuk el.

Fábián Béla: A régi függetlenségi képviselők, akik önálló magyar külpolitikáért küzdöttek, szomorúan tánták ezt a képet, hogyan tárgyal Magyarország nemzetgyűlése külpolitikai ügyet, amikor már önálló a külpolitikánk. Szomorú, hogy amikor az elszakított magyarságot üldözik, ugyan-

A baloldali ellenzék a költségvetési vita során kitarotán kritizálja a kormányzat hibáinak tömegét

Hegymegi Kiss Pál megvédte az ellenzék álláspontját — Mussolini fassizmusa a bolsevik imperializmus egyik változata — mondta Malasles Géza

Budapest, december 3. A nemzetgyűlés mai ülését féltilzenegykor nyitotta meg Szcitovszky Béla elnök. Soron van a külügyi tárca költségvetésének folytatásos tárgyalása.

Farkas Tibor szerint jó volna tudni, hogy a kiadások arányban vannak-e a jövedelmekkel, már e miatt is fokozottabb ellenőrzésre volna szükség a külügyi tárcánál.

Kiss M.: Lopnak. Farkas Tibor: Nem hiszi, hogy előnyös volna ráknézve az egyedül üdvözölt Ottó-kultusz hírdetése. (Ugy van! Ugy van! a jobboldalon.)

Barla-Szabó József: Nem családi érdekek szerint kell megoldani a királykérdést.

Erdélyi Aladár: Törvényt van befejeznie az ügy.

Farkas Tibor: Törvényt sokat megszüntettek már nálunk, amiből azután újból elvettek. Rákóczyt is hazaárulónak bélyegezték annakidején, ő volt az akkori bűnbak, utóbb nemzeti hős lett belőle.

Propper Sándor: Most Károlyi Mihály a hazaáruló.

Farkas Tibor: Undorító jelenségnek tartja, hogy akik együtt működtek Károlyival, most minden piszkot rá akarnak szórni.

Propper Sándor: A miniszterelnök a székegy nemzeti tanács elnöke volt. Ő is együtt működött Károlyival.

Farkas Tibor beszédét azzal végzi, hogy a külügyi tárca költségvetését nem fogadja el.

Hegymegi Kiss Pál: A trianoni béke elttésében magyar és magyar között nincs különbség, mert a helyzet így nem maradhat. Az egész nemzetet egységes alapon kell ebből a szempontból felsorakoztatni, mert csak így vihatunk eredményes harcot a külpolitikában. Csatlakozik Farkas Tibor indítványához. Állandóan

váltak az elmúlt időkben a külügyminiszterek, vagy folytonos helyettesítések történtek. Nem célszerű a kereskedelmi és külügyi tárcának egy kézben való egyesítése, mert bizonyos eltulodások mutatkozhatnak egyik vagy a másik tárcánál.

Rothenstein Mór: Mindkettőnél (Derülttség.)

Hegymegi Kiss Pál: Külügyi szervezetünk még mindig nem alkalmas arra, hogy gazdasági érdekeinket megfelelően védelmébe vegye és képviselje.

Nekünk a békére való törekvés és az általános leszerelés gondolatát kell hangoztatni. Semmiféle orientáció nem helyes, mert saját erőnkkel kell összefogni, csak ez vezet eredményre. A belpolitikában demokratikus irányt követel, mert az a meggyőződése, hogy ezzel szolgáljuk az integritás gondolatát is.

A Cuza-üggyel kapcsolatban szeretne volna a kormány álláspontját hallani, mert ez az ügy erősen érinti az erdélyi magyarokat. Aggályosnak tartja a királykérdéssel kapcsolatban bizonyos személyek előtérbe tolását, mert a főhatalom elintézésére még nem alkalmas az idő. Nem egyes főhercegeket támad, mert annak csak örülni lehet, hogy a Habsburg-család sarjai magyarul beszélnek és magyarul vallják magukat, de veszedelmesnek tartja bizonyos kérdések előtérbe tolását. Az erők előtérbe tolását hangsúlyozza újból és a költségvetést nem fogadja el.

Farkas István: A külpolitikában nem látja azt az irányt, amely egyedül volna alkalmas arra, hogy az országot megcsönkított helyzetéből fel-emelje. Az elmúlt évtizedek imperialista politikája nem a népek, hanem a nagy kapitalisták érdekeit szolgálta.

akkor idehaza mesterségesen egy telekzetből nemzetiséget akarnak csinálni. A körülöttünk lévő országok érdeke, hogy lit egyenlenség legyen, pedig nekünk arra kell törekednünk, hogy szomszédaink a magyar zsákmányt ne tudják megemészteni. A jó külpolitikát helyes belpolitikával kell megalapozni, nemcsak a márt kell nézni, hanem a holnapot is.

Az orosz kérdés áll ma a világpolitika tengelyében, de Magyarországon ez kevésbé érdekli az embereket. Szovjet-Oroszországban kétségtelenül javulnak az állapotok és az orosz helyzetet éber figyelemmel kell kísérni. A kereskedelem és ipar letörése maga után vonja a mezőgazdaság letörését is.

Ma már a mezőgazdaság is apró köleszők után szaladgál és a szabócsói burgonyakirándók is fizetéképtelenek. A kormány csak az állam háztartását igyekezett szanálni, de nem teremtett összeköttetéseket. Ha az orosz gabona megjelenik az európai piacokon, akkor már késő lesz, most azonban talán még nem késő. Ebbe a kérdésbe bele kell vonnia a külügyminisztériumnak a gazdasági élet szakértőit.

A belpolitika alapja a nyugalom és a szabadság. Ha már a háboruban egymással szembenálló németek, franciák és angolok le tudták ülni L'our-nában békésen tárgyalni, akkor lehetetlen, hogy legyen egy ország, amelynek lakói még nem akarnak megbecsülni egymásnak és nem akarják megtalálni egymás békülést. A költségvetést nem fogadja el. (Helyesítés a baloldalon.)

Malasics Géza: Nem tartja kívánatosnak az olasz orientáció hangoztatását. A fasiszta rendszer fellülékedését nem a nemzeti eszme fellángolása idézte elő, hanem az erős terror eredménye. A fasiszmust nem tartja egyébként másnak, mint a balsevita imperializmus egyik változatának. Mint minden erőszakon alapuló rendszernek, ennek sem jó sok ideje. Majd azt fejtegeti, hogy Olaszország gazdasági érdekei ellentétesek a mieinkkel. A népszövetség mai összetétele mellett semmi egyéb, mint a győztes államok egységes szerve. Azt belátja, hogy egy ilyen intézményre szükség van, de a mai összetétel még nem maradhat meg. A költségvetést nem fogadja el.

Következő felszólaló Rupert Rezső. Jó külpolitikának előfeltétele a jó belpolitika. A demokratikus belpolitikai irány mellett nem képzelhető el eredményes külpolitika. Mussolini háborúszító volt, a vele való összeköttetés tehát nem helyes, nem helyes külpolitikailag szempontból sem.

Hosszasan foglalkozik a népszövetség működésével, majd kifogásolja a diplomataink működését, mert szerintük külföldön előkelő urak képviselnek ugyan bennünket, akik azonban csak dísznek alkalmasak. A költségvetést nem fogadja el.

Rothenstein Mór szólal fel ezután. Kijelenti, hogy Mussolini nem jelentős államfő, mert pillanatnyi sikereket tártán el lehet érni azokkal az eszközökkel, amelyekkel dolgozik, de tartós eredményei nem lesznek. Mussolini csak epizódfigura, akiről rövid idő múlva már senki sem fog tudni. Világszerte szocialista kormányok működnek és Európában összesen 1200 szociáldemokrata képviselő van. A költségvetést nem fogadja el.

Az általános vita lezárása után Walko Lajos külügyminiszter szólal fel.

Az ülés egyenyed 7 órakor ért véget.

Ujabb akadályok gördültek a Szent Anna uccai városi berpalota építése elé

A kultuszminiszter csak májusban akarja visszaadni a DMKÉ

Az egyesített városi kölcson felhasználási programjának egyik pontja az, hogy a város berpalotát is épít a lakásinségen való enyhítés céljából. Így tervbe vettek egy berpalotát a Szent Anna uccán és egyet a Fűvészkeret uccán.

Az építkezéseket már tavasszal meg akarták kezdeni. Az építkezés megkezdésével kapcsolatban azonban a városnak gondoskodni kellett volna a jelenlegi lakók elhelyezéséről. Ezt a kérdést úgy akarta a tanács megoldani, hogy a lakókat a DMKE épületében helyezze el az építkezés tartamára.

Legutóbb ugyanis, amikor Tóth Lajos dr. államtitkár az egyetemi építkezések tovább folytatásának kérdésében Debrecenben járt, kijelentette, hogy

a kultuszminiszterium a DMKE épületét, amelyben most az avar-tomlial intézet van, február 1-én visszabocsátja a város használatába.

A város nagy örömmel fogadta e kijelentést. Tegnapra azonban kiderült, hogy az öröm korai volt. Tóth Lajos dr. államtitkár ugyanis értesítette a várost, hogy

a DMKE-t csak májusban tudják visszaadni, mert két tanári lakás addig nem ürül ki.

A városi tanács megdöbbenéssel vette tudomásul a miniszternek ezt az újabb elhatározását, amelyen fel-

borul minden építési terve. Ezért elhatározta a tanács, hogy felr a kultuszminiszterhez, aki előtt kifejtte a DMKE kiültéséhez fűződő nagy érdekeket és kéri, hogy azt február 1-én adja vissza, mert másképp a Szent Anna uccai bérház építését nem kezdheti meg.

A tanács egyébként úgy határozott, hogy a Szent Anna uccára eső épületrészt, az ugynevezett rendőrségi épületet nem bontja le, mert előbb a Batthyány uccára néző volt Sányi-féle ház helyén építi föl a palotát

és mindjárt oda költözteti be a lakókat. A rendőrségi épület legnagyobb részének helyén ucca lesz.

E kérdésnél szóba került a Szent Anna ucca kiszélesítésének kérdése is. Az ucca új szélességét 26 méterre tervezték. Ez ellen azonban Magoss György dr. polgármester tiltakozott s azt mondta, hogy a Szent Anna ucca nem lehet szélesebb, mint a Kossuth ucca. A tanács utasította a műszaki ügyosztályt,

mérje le a Kossuth ucca torkolatának szélességét s ilyen szélesre tervezzék a Szent Anna uccát is.

Az ucca rendezése kérdésében a tanács úgy határozott, hogy a kisajátítandó házak költségeit úgy szerzi meg, hogy ideiglenes bazárokat létesít ott és ezek bérjövödeiméből térülne meg a kisajátítás összege.

Csanak Jenő másodfokon is elvesztette két milliárdos perét a várossal szemben

Ismeretes az a nagy per, amelyet Csanak Jenő, a város volt hasznabérloje Debrecen város ellen indított. Csanak Jenő 1924 október 1-ig volt hasznabérloje az ohat-telekházi több ezer holdas városi birtoknak. Szerződésében biztosítva volt az, hogy amikor a hasznabérletből kimegy, a birtokon lévő szalmát, szénát és tőreket az új hasznabérlo átveszi.

Az új hasznabérlo, Vásáry József és társai azonban az átvételt megtagadták, mert az ő szerződésükbe elfeledték betenni azt a pontot, hogy tartoznak a takarmányanyagot a régi bérletől átvenni. Sőt az új bérloek a felperes szerint arra is ígéretet kaptak, hogy a takarmányt ingyen kapják meg, de az ő általuk visszahagyandó szalmát az utánuk következő bérlo becsárán tartozik megváltani. Csanak Jenő, mivel a szalmájáért a pénzt nem kapta meg, pert indított a város ellen 1923 millió korona erejéig.

Elsőfokon a pert Csanak Jenő elvesztette. Felebbezés folytán az ügy másodfokon a debreceni kir. törvény-

szék elé került, amely azt csütörtökön tárgyalta Almásy László tanácselnök elnöklése alatt.

A bíróság két órán keresztül ismertette az iratokat, amelyek szerint a város azzal védekezett, hogy felperes nem a várossal, hanem az új bérloekkel szemben követelheti a szalma átvételét. Alperessel közölték is, hogy az új bérloek csak azt a mennyiséget hajlandók átvenni, amennyi április 1-én megmarad, mert addig a régi bérloek joga van a birtokon 500 marhát és 2000 juhot tartani és a takarmányból etetni. Ez a régi bérloek a város szerint nemcsak a joga, de kötelessége is. Az, hogy a polgármester kijelentette, hogy a város márd átveszi a szalmát és szénát, kötelező erővel nem bír, mert ezt csak a tanács tehetné volna, ez pedig ilyen határozatot nem hozott.

Főlvásta a bíróság Zöld József és Mészai Károly dr. vallomásait, majd Magoss György dr. polgármester vallomását, amelyben azt mondja, hogy legjobb tudomása szerint nem emlékszik arra, mintha ő

Csanaknak olyan ígéretet tett volna, hogy a város átveszi a szalmát.

A szakértői szemlérelől fölvevett legy-zkönyv ismertetése után felperes jogi képviselője adta elő a kereset megokolását. Ujra hivatkozott a szerződésre s arra, hogy a polgármester ígéretet tett a megvételre, amit tanu-vallomása nem cáfol meg. Hogy az ígéret megtörtént, bizonyítja az is, hogy a polgármester a tárgyaláskor Csanakot Zöld tanácsnokhoz küldte, megadni a város szalmaszükségletét, ami meg is történt. Kéri tehát a felperes eskü alatt leendő kihallgatásdt erre vonatkozólag. Hivatkozott a Kur-lának egy döntésére, amely szerint épen e birtokra vonatkozóan kinönd-ta, hogy az új bérlo tartozik az egész készletet átvenni. A város áll-láspontja tehát ellentétben áll a Kuria döntésével. Megérti, hogy elnézésből kimaradt Vásáryék szerződéséből az öket terhelő átvételi pont, de azt nem érti, hogy a Vásáryékat követő új bérloere vonatkozó rendelkezés, hogy ennek becsárán az összes takarmányt át kell majd vennie, nem maradt ki. Csanak eljárása jóhiszemű, a városé rosszhiszemű. E kérdésre Csanak már júliusban figyelmeztette a vá-rost, de még szeptember végén sem kapott írásbeli elintézészt. Végre szeptember 30-án hoztak tanácsai ha-tározatot, de gondoskodtak arról, hogy azt felperes idejében ne kapja meg. Bár a város is jól tudta, hogy ő mint gazdaember, október végéig nem tartózkodik városi lakásán, és ez zárva is van, mégis városi lakása al-tajára szegeltették ki a határozatot. Vásáryék is kétszínűen viselkedtek. Mikor ő a helyszíni szemle alkalmá-val megkérdezte Vásáryt, mit vesz-nek át, — mint maga Vásáry is el-ismerte, — hallgatással kitért a vá-lasz elől. Végül a szakértők vélemé-nyével foglalkozik. Kéri az első bi-róság ítéletének megváltoztatásával alpereseket 1923 millió korona és jár-rulékaik erejéig elmarasztalni.

Mészai Károly dr. főügyész Deb-recen város képviselőtében azzal vé-dekezett, hogy a keresetnek nincs jogalapja, mert a polgármester kijel-entése, ha megtörtént volna is, kö-telező erővel nem bír. A hasznabérlo felperes nem gazdálkodott okserűen, mert 1500 holddal többet vetett be-buzával s így maradt ennyi szalma. Kéri a kereset elutasítását.

Néhány közbevetett kérdés után a bíróság tanácskozára vonult vissza. Főlvárai tanácskozás után a bíróság kihirdette az ítéletet, amely szerint a felperest keresetével elutasító első-bírósági ítéletet helybenhagyja, mert a kereset jogalap nem helyes. A szerződés vonatkozó pontja homályos és a polgármester nem is bizonyos kijelentése Debrecen közönségére kö-telezettséget nem állapít meg.

— Az Egyetemi Kör aktuális elő-adásai. Az Egyetemi Kör által ren-dezendő felolvasó kurzuson decem-ber 4-én, pénteken lesz az első elő-adás, dr. Beznák Aladár és dr. Dic-zig Alajos közreműködésével. Dr. Beznák Aladár, a külföldi szaklapok-ban már régen szereplő fiatal tudós „Tudomány és jövő” címmel, míg dr. Diczig Alajos, a kereskedelmi és iparkamara kiváló képzettségű titkára A pengőről és az új pénznem köz-gazdasági életünkben várható hatá-sairól fog beszélni. Az előadásokat a kollégiumban tartják a jogi egyes-teremben, minimális beléptidjakk mel-lett. Előre is felhívjuk a kereskedő és a tudományt támogató közönség figyelmét a napjaink problémáit tár-gyaló előadások fontosságára és ér-dekességére. Egyetemi Kör.

Króh-áruház

Dégenfeld-tér

Fehérru osztálya ajánl:

Kalló vászon	métere 11 1/2	Batizst schifonok	métere 27.—
Fehéremű vászon	15 1/2	Parisi damaszt, ágy-	
Fehéremű schifon	15 1/2	huzatra	36.—
Cérna ingzefir	18 1/3	Vászon alsólepedő	
Angin (dunnatok)	19.—	140 cm. széles	42.—
Cérna kanavasz	20.—	Vászon paplanlepedő	
Nadrág köpp.r	28.—	180 cm. széles	58.—

Árak ezer koronákban.

Eltemették Matlekovits Sándort

Budapest, december 3. A gyász és részvét impozáns megnyilvánulása közben ma délután 2 órakor temették el Matlekovits Sándort. A koporsót, amely a Magyar Tudományos Akadémia előcsarnokában volt febravatalozva, a közélet kiválóságai állották körül. A fővárosi iparos dalárda gyászéneke után a kormány nevében Wimmersperg Frigyes államtitkár, az Akadémia nevében pedig Balogh Jenő bucsuztatta a halottat.

Csóka Sámuel főjegyző nyugdjazását kérte

Megírtuk, hogy a belügyminiszter nem hagyta jóvá Csóka Sámuel polgármester-helyettes, főjegyző B. listára helyezését. Erre tárgyalások indultak meg Magoss György dr. polgármester és a belügyminiszterium között, amelyek eredményeképpen a csüörtöki ülésen bejelentette Magoss György dr. polgármester a tanácsnak, hogy Csóka Sámuel önmaga kéri február 1-től való nyugdíjaztatását, arra az időre pedig, amely alatt B. listán volt, megkapja a B. listás és az aktív tisztviselői fizetés közt fennálló különbséget. A nehéz kérdés így megoldást nyert.

Haranghy Jenő a modern grafikáról

A Népszerű Főiskola Tanfolyam csüörtöki előadásai.

Csüörtök délután tartotta második előadását a Népszerű Főiskola Haranghy Jenő, a képzőművészeti főiskola tanára. Ezúttal a modern grafika fejlődését ismertette, mindenütt rámutatva Rembrandt irányító hatására. Különösen kiemelte az északi népek: angolok, svédok, dánok grafikai művészetét. Az angolok monumentális és architektúrais művészete mellett a svédok és dánok grafikája kissé szűrebbnek tetszik, noha nem csekélyebb művészi értékű. Az angolok, mint Brangwin és Cameron az előtörténetben hagyják s a háttér megvilágításával érnek el nagy perspektívát, míg a svéd és dán művészek, mint Benson és Andersson, inkább a figurális képek mesterét s Rembrandt-hoz híven csak a sötét részeket rajzolják ki erősen, míg a világos foltokat szinte üresen hagyják.

A modern grafika hatalmas eszköze a művészet terjesztésének és megkedveltetésének. Meglát olyan problémákat, amelyeket a festők nem akartak észrevenni s az új motívumok egész seregét juttatja el egy széleskörű közönséghez, mert ideálisan sokszorosítható. A magyar grafika is, mely nemrég még csak reprodukálással foglalkozott, az utolsó évtizedekben hatalmasan föllendült s már eddig jelentős külföldi sikereket aratott.

A közönség ezúttal is lelkesen megtapsolta a kiváló előadót, aki a modern grafika néhány kiemelkedő alkotását vetítésben is bemutatta.

Utána dr. Jausz Béla tartott komoly, alapos előadást Gerhardt Hauptmannról. A nagy német költőről szóló fejezetével különösen tisztán tárgyilagossággal tártuk ki.

A kisgazda képviselők a vidéki városok háztulajdonosainak részere már 1926. májusra biztosítani akarják a szabad felmondást

A kormány engedni fog a kisgazdák antiszociális követelésének

Budapesti tudósítónk jelenti:

A kisgazda képviselők tegnapi értekezletükön a lakások felszabadítását sürgették úgy, hogy a főváros kivételével már 1926. májusra biztosítani akarják a szabad felmondást s csak a közalkalmazottakkal hajlandók kivételt tenni, mindenki mást ellenben a legnagyobb bizonytalanságnak akarnak kitenni. A kisgazdák Mayer János földművelésügyi minisztert bízták meg azzal, hogy kívánságukat a minisztertanács elé vigyék s értesülésünk szerint már a holnapi minisztertanácson választ szeretnének kapni.

Megkérdeztük erre vonatkozólag Vass József népjóléti minisztert, aki a következőképpen nyilatkozott:

— Hivatalosan még nem közölték velem a kisgazdák óhaját. A helyzet az, hogy

a szanalási törvény értelmében a boit- és irodahe-lyiségek már 1926. májusában felmondhatók a novemberi bérnegvedre, míg a lakások csak 1926. novemberben mondhatók fel s az akkor eszközölt felmondás határideje 1927. májusban jár le.

Eszerint 1927. május elseje előtt a szabad felmondás alapján senkit sem lehet lakásából kitenni.

Arra a kérdésre, hogy a kisgazdák kívánságát honorálja-e a kormány, a népjóléti miniszter a következőket mondta:

— Teljes általánosságban semmiesetre sem, de arról szó lehet, hogy azokban a vidéki városokban, amelyekben a helyi viszonyok lehetővé teszik, engedélyt ad a kormány a szabad felmondási joggal való élésre.

Az egységes párt rokonszenvezik a nyugdíjas közalkalmazottakkal, de nem ad több nyugdíjat

Budapest, december 3. A Keresztény, Kisgazda, Földműves és Polgári Párt ma este Almássy László elnöklésével értekezletet tartott. Platty György arra hívta föl az értekezlet figyelmét, hogy a nyugdíjasok kongresszusán olyan hangon történtek felszólalások, amelyen ma már beszélni nem szabad. Ujfalussy tábornok után többen szólaltak fel olyan modorban, amely 1918-ra emlékeztet. Értesülése szerint

a nagyvülést megelőzően a NyUKOSz-ban értekezlet volt, amelyen nemcsak Ujfalussy, de több generális is hasonló modorban nyilatkozott.

Arra kéri a pártot, hogy amikor ismételen kijelenti legmesszebbmenő rokonszenvét a nyugdíjasok, árva és özve-

gek dolgai iránt s a legelső alkalmat megfogja ragadni kérésének teljesítésére, egyúttal kérje fel a kormányt, hogy ilyen hangot ne tűrjön s az esetet vizsgálja meg.

Vass József helyettes miniszterelnök válaszában kijelentette, hogy a kormány teljes tudatában van annak, hogy ez a kérés a legelső a megoldásra váró kérdések között.

A kormány figyelmét felhivták arra, hogy a nagyvülés előtt Ujfalussy tábornok aláírásával nyílt levél jelent meg, amely hasonló hangú Ujfalussy felszólalásához. Mint keresztény, nemzeti alapon álló politikus, a legnagyobb megdöbbenésének ad kifejezést az Ujfalussy által használt hang felett. A honvédelmi miniszter különben az egész kérdést vizsgálat tárgyává teszi.

A kurzus egyik leghangosabb csahosáról kiderült, hogy kommunista volt

A kommun után Madarász László tanár vad kommunista-üldözővé vedlett

Budapest, december 3. A főváros közoktatásügyi bizottságának szerdai ülésén foglalkozott az üldözött tanerök ügyével is. Lázár Miklós bizottsági tag az üldözésekben bűnös feyzelmi bírakat támadó beszédében felemlítette Madarász Lászlókat, a KANSz tanári szakosztálya elnökének nevét is, mint aki szintén „kegyetlen bíró volt”, pedig annak idején ő maga is dicsőítette a kommunizmust.

Ezt a beszédet frappánsul egészítette ki ma egy tárgyalás, amely a budapesti büntetőtörvényszék Schadtanácsa előtt folyt le. A vádlott ebben a pörben Bedő Mór fővárosi bizottsági tag volt, aki 1922 március 27-én

egy közgyűlésen ugyancsak Madarász Lászlóról a következőket találta mondani:

„Madarász László egy tantestületi értekezleten, ahol csak nem volt kötelező a kommunisztikus előadás, gyönyörűen dicsőítette a kommunizmust és úgy üdvözölte, mint az ország megmentőjét.”

Emiatt az ügyészség felhatalmazására üldözendő rágalmasz címén vádat emelt Bedő Mór ellen. A mai tárgyaláson a vádlott az elnök kérdésére kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert nem újságclék alapján, utánjárás nélkül mondotta Madarászról azt, amit mondott, hanem egy

Ügyeljen
bevásárlásainál

védjegyünkrel

Négyzetes skatulyára
Daráló van festve,
Nézd meg babám
Minden reggel,
Nézd meg minden este,
Skatulyának fölírása
Mindig arra intsen:
Mit ér a legdrágább kávé,
Ha benne FRANCK nincs!

D. 111 O. 25 L. — Va. 1.

igen jó forrás révén hozzájuttatott hitteles jegyzőkönyv alapján. Fel is olvassa mindjárt a jegyzőkönyv idevonatkozó részeit. Ezek szerint Madarász a tantestületi értekezletet egy meg lehetőségen patetikus beszéddel vezette be, amelyben kijelentette, hogy a hazafias szempontoknak egyelőre háttérbe kell szorúlniuk a magasabb, általános emberi szempontok mögött és hogy ő is a kommunizmus meggyőződéses hívévé lett.

Vádlott: Ezek után én igazán nem nyilatkoztam túlerősen a gaztöről. Csak azt akartam bizonyítani, hogy az üldözések során nem azt nézték, hogy ki mit tett a kommunizmus alatt, hanem hogy ki az illető.

Ezután az elnök kihallgatta Madarászt is.

Szírt: A jegyzőkönyv tényleg úgy van felvéve, de én akkori szavamat nem úgy értettem, mint ahogy leírták. Én kényszer alatt állottam, mert ott volt egy kommunista tanár, aki mindent feljelentett.

Bródy Ernő dr. védő: Arra nem kényszerítették, hogy dicsőítse a kommunizmust.

Pólos főjegyzőhelyettes fentartotta a vádat. A védő egyáltalában nem mondott védbeszédet. Nem is volt rá szükség, mert a bíróság visszavonulás nélkül kihirdette az ítéletet, amely szerint a vádlottat felmenti a rdgalmasz vádjától, miután az inkriminált kifejezésben mondottak a tárgyalás folyamán igaznak bizonyultak.

Az ügyész felelbezt az ítélet ellen.

A német követség beleszólt a magyar—német kereskedelem hiteltögyleteibe

Budapesti tudósítónk jelenti: A budapesti német követség a németországi érdekképviseletek figyelmét felhívta arra, hogy az utóbbi időkben gyakran fordulnak hozzá német cégek azzal a kéréssel, hogy lépjen közbe magyarországi követelések behajtásánál. A német követségnek feltűnt, hogy a követelések jórésze 20—50 márkáról szól, ezek behajtása pedig a legtöbb esetben nem vezet eredményre, mert a költség felemészti a követelést. Éppen ezért a követség felhívta a német egyéneket, hogy 60 márkán alól csak akkor hitellezzenek magyar cégeknek, ha már hosszabb ideje üzleti összeköttetésben állnak. A német követség általánosított felhívását a magyar kereskedő társadalom kínos megalköszéssel fogadta.

A kormány és a vélemény-szabadság

Budapesti tudósítónk jelenti: A holnapi minisztertanácson szóba kerül, hogy milyen eljárást indítanak Uffalussy tábornok és ama nyugdíjasok ellen, akik az ismeretes nyugdíjas naggyűlésen történtek hatása alatt beléptek a szociáldemokrata pártba.

HIREK

— **Izr. Istentiszteletek a Deák Ferenc uccal templomban:** Pénteken este fél 4 órakor, Szombatán reggel egy negyed 8, délelőtt fél 11, délután 3 és este egy negyed 5. Hétköznapokon reggel háromnegyed 7, délután háromnegyed 4. A Kápolnási uccal templomban szombaton reggel fél 8 órakor. Az előjáróság.

— **A decemberi közgyűlés előkészítése.** A városi jog- és pénzügyi bizottság pénteken délután 4 órakor ülést tart, amelyen kertészeknek, több külsőségi területnek és a Szent Anna uccának szabályozási tervét tárgyalják.

— **A zsidó gimnázium irodalmi délutánja.** A szokottnál is élénkebb érdeklődés előzi meg a zsidó reál-gimnázium szombati irodalmi délutánját. Az érdeklődés centrumában dr. Szemeró Samu, a nagyevű filozófiai író áll, aki a Spengler hatalmas pesszimizista elméletét fogja fejtegetni a zsidó sors szempontjából. Falus Magda Kiss József Tízlek című nagy költeményét adja elő, Nagy András pedig, a legfiatalabb lírikus nemzedék e nagytehetségű tagja, akivel személyesen most ismerkedik meg a debreceni közönség, újabb verseiből olvas föl néhányat. Jegyek már csak erősen korlátozott számban kaphatók Hegedűs és Sándornál és Csillag Arturnál. Az előadás 6-tól 7-ig tart, színhelye a József kir. h. uccal tanácsterem.

— **Támogatást kérnek Debrecenről a Regnum Marianum részére.** Csernoch János hercegprímás és Szirotovszky Béla nemzetgyűlési elnök aláírásával Debrecen város tanácsához megkeresés érkezett, amelyben azt kéri, hogy a Regnum Marianumnak Budapesten a Damjanich uccán építendő temploma javára segítyt adjon. A városi tanács csütörtöki ülésén foglalkozott a kéréssel s azt, miután Debrecenben is igen sok olyan közcél van, amely támogatásra szorul, nem teljesítette.

— **Jön: szombattól az Uránlábán Lángoló IJuság. Világattrakció!**

— **Zeneszereket ad a város a Verbőczynek.** A debreceni Verbőczy-bátori egyesület azt kérte a tanácstól, hogy kedvezményesen engedje meg a városi zenekollegium zeneszereinek használatát. A tanács a kérést teljesítette és kimondta, hogy az egyesület a szokásos díjaknak csak 50 százalékát tartozik fizetni.

— **Megfesteti a város az árusító bódéokra a cégtáblákat.** Megirtuk, hogy a tanács elrendelte a városi árusító bódéknak cégtáblákkal való ellátását. A műszaki ügyosztály a címfestőktől ajánlatot is kért 25 cégtábla megfestésére. Zelinger Ede darabonként 35.000 koronáért vállalta volna a táblákat, de a felerősítést nem vállalta. Buray Imre felerősítéssel együtt 40.000 koronáért hajlandó vállalni a munkát, amelyet a tanács neki is adott ki. A tábla árát a bódé bérleti tartoznak megfizetni.

A tanonctartók haragszanak a tan-szerek miatt

Az ipartestület több száz iparos által megindított mozgalom nyomása alatt átrít a tanácshoz és átiratában kifogásolta azt, hogy az iparostan-iskola tulsok tanoncköltséget vet ki a tanonctartókra.

A városi tanács az átiratot áttette Gulyás István dr. iparostanonciskolai igazgatóhoz, hogy nyilatkozzék ebben a kérdésben. Az igazgató fővilágosító válaszában közölte a városi tanáccsal, hogy ez évben a tanszereket maga az iskola vette meg és osztotta ki a tanulók között, a költségeket pedig kivették a tanonctartókra. Az iskolára ez az eljárás nagy teher, de a jórend érdekében szívesen vállalják ezt a terhet is.

A jelentés további részében elmondta Gulyás István dr. igazgató, hogy a tanonctartó iparosok e kérdés kapcsán igen agresszíven viselkedtek és a tanoncokat e tanszereköltségek miatt megveréssel és elbocsátással fenyegették. Ezeket a tanonctartókat

az igazgató megidézte s amennyiben szükségesnek mutatkozott, ügyüket kihágási utra terelte.

Az igazgató jelentése alapján a tanács értesítette az ipartestületet, hogy nem lát okot a panasz tárgyává tett eljárás megváltoztatására.

A kérdés elbírálásánál mindenesetre két szempontot kell figyelembe venni. Az egyik a tanoncköltségek szempontja, amely azt követeli, hogy az oktatás minél tökéletesebb legyen, a másik szempont az iparosok védelme. Az iparosok a legrosszabb helyzetben vannak. Annál állami, községi közteher, házbér és konjunkturális baj nyomja, hogy igazán a pusztá létért küzdenek s ilyen körülmények között minden téren arra kell törekedni minden tényezőnek, hogy a rajtuk nyugvó rettenetes teherhez egy szalmaszálnyi új terhet se tegyenek, ha csak elkerülhetetlenül nem szükséges.

Főlöszlegesen zaklatják a piaci árusokat

A Plac- és Kossuth uccán árusítják a karácsonyfákat

A piaci rendtartás és a háborús idők egyik miniszteri rendelete azt kívánja, hogy az árusítók tartoznak árulkra árjelzéseket kiüggeszteni. A rendőrséghez sok feljelentés érkezik, hogy a piaci árusok, a kofák nem tesznek eleget ennek a rendelkezésnek.

Az ügyet csütörtökön Vass Károly dr. tanácsnok a tanács elé vitte. A tanács kifejezetten ellene volt annak a zaklatásnak. Lehetetlen is, hogy valamelyik piaci árus tíz pár tyukot hoz a piacra s kényszerítve legyen a tyukokra kiakasztani az árjelző táblát. A polgármester ki is jelentette, nem szabad megengedni, hogy ezeket a piaci árusokat ezért megbüntessék. Sőt a tanács fölír a kormányhoz, hogy az erre vonatkozó rendeletet, a mely még a nagy árdragítások és az azok ellen folytatott küzdelem idejéből származik, helyezze hatályon kívül.

A tanácsnak ez az intézkedése nagyon helyes, mert a hatóságnak arra kell törekednie, hogy a piacra minél több árust és árut bocsásson be,

hogy ezzel a kínálatot emelje s így az árakban mérséklést érhesen el. Különböző zaklatásokkal csak elriasztaná az árusítókat, akik kereskedőknek adnák el áruikat s így még egy közvetítő szerv iktatódnék be a fogyasztó és termelő közé a piaci áruk terén.

A tanács a karácsonyi ünnepekre tekintettel foglalkozott azzal a kérdéssel is, hogy az idén hol árusítsák a karácsonyra való fenyőfákat. Eddig ugyanis a karácsonyfákat a Plac uccán a 9-ik szám előtt fekvő területen árusították. Most azonban ezt a területet tudvalevően parkolták s így ott fenyőfákat kirakni és árusítani nem lehet, mert ott csak a villamos és kocsiközlekedésre van hely.

A tanács tehát úgy határozott, hogy a karácsonyfavásárt a Hatvan uccára és a Kossuth uccára helyezi át. És pedig a Kossuth uccán a páros oldalon lesz a karácsonyfavásár a 40-ik számtól a vörös templomig. A vásáron az árusoknak rendes helypénzt kell fizetniük. A karácsonyfavásár december 25-ig tarthat.

— **Könyöröltes a tanács, míg tart a fagy.** A városi tanács Vass Károly dr. tanácsnok előterjesztésére azoknak a régi árusoknak, akiknek fából, vagy egyébből való árusítóbdél voltak az uccákon, de amelyeket a tanács eltávolított, megengedte, hogy a hűdeg tél idejére régi sátrakat, bár ezek az uccák szépségén sokat romlanak, újra kihozhassák az uccákra és azokban árusítsanak.

— **Elvesztett és megkerült szekér.** Pozsgay Gyula O.áh Kálmán uccai lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy a Petőfi tér egyik vendégője elől ismeretlen tettesek elhajtották a szekérét. A nyomozás megindult és meg is találták az ellopottnak vélt szekérét a Pap István uccán. A gazdátlanul maradt lovak ugyancsak elindultak a szekérrel és elkóboroltak a városban.

— **Hatóságok megrálgalmazásáért 10 napi fogház.** Szabó Gusztáv bal-mazuvárosi kisbírtokos tavay télen az egyik vendéglőben a következő kijelentést tette: „A hatóságok egyebet se tudnak, csak az adókat követni és behajtani.” A sértő kijelentés miatt megindult az eljárás Szabó Gusztáv ellen és a debreceni törvényszék tanácsa a csütörtökön délelőtt megtartott tárgyaláson rálgalmazás vétségéért 10 napi fogházra ítélte Szabó Gusztávot.

— **Jön: szombattól az Uránlábán Lángoló IJuság. Világattrakció!**

— **Tűzriadalom a Hatvan uccán.** A Hatvan ucca 6. számú házban csütörtökön délelőtt Bálint Gáborné háziügyelőné tüzet rakott a konyhában és hogy a tűz hama-abó éledjen, egy petróleumos üvegből öntött az égő falhasábokra. A peróleum egy szikráról lángra oltat és szétolvva meggyújtotta a butorokat. Bálintné sikoltásaira figyelmes lett házbeliek berohantak és még idejében eljött vették a tűz terjedésének. A tűzoltóknak, mire a helyszínre érkeztek, már semmi dolguk nem akadt.

— **Emberkezü malacok.** Kassáról jelentik: Nagy-Toronya zempléni megyei községben a múlt héten több helyen a fiatal kövér anyakocák szörnyszülötteket hoztak napvilágra. A két első lábuk helyett emberi kezük volt: kézfél csuklóval, tenyerrel, öt ujjal. A csendőrség a falusi serfészpástort letartóztatta.

— **Rálgalmazásáért elítélt gazdálkodó.** Szücs Lajos tépeli gazdálkodó a múlt év március 25-én, mikor közmunkára rendelte ki Kótai József kisbíró, dühös lett és haragjában azt mondta, hogy a kisbíró csak azokat rendeli ki a közmunkára, akik nem kenyereznek le. Szücs Lajos ellen Kótai feljelentésére rálgalmazás miatt indult meg az eljárás. A debreceni törvényszék büntető tanácsa csütörtökön délelőtt vonta felelősségre Szücs Lajost és rálgalmazás vétségé miatt egymillió korona pénzbüntetésre ítélte.

— **Közzemlére a virilisek névjegyzéke.** Debrecen város igazoló választmánya által Debrecen város törvényhatósági bizottsága 1926. évi legtöbb adót fizető tagjairól összeállított névjegyzéket december 4. napjától kezdődőleg december 18-ik napjáig bejárólóg 15 napl időtartamra a polgármesteri hivatalban (Városháza emelet 4.) közzemlére helyezték ki. A névjegyzéket a közzemlére kitétel ideje alatt megtekinthetik s az ellen az állandó bíráló választmányhoz címzeten a polgármesterhez beadandó felebbezésnek van helye.

— **Jön: szombattól az Uránlábán Lángoló IJuság. Világattrakció!**

— **A Templomegyesület hitvédelmi szakosztálya december 4-én, pénteken este 6 órakor tartja szokásos havi gyűlést a kollégium dísztermében.** Előadó: Görömbey Péter nagykállói ref. lelkész lesz. Mindenkit szeretettel fogadnak. Belépődíj nincs.

— **Baleset munka közben.** Gyulay János 20 éves lakatossegéd bal-karjára csütörtökön délután a Kálvin tér 12. szám alatt munka közben ráesett egy nagy kés és az éles penge átvágta a balkar izmait. Gyulayt a mentők részestették első segélyben és kiszállították az egyetemi sebészeti klinikai telepre. Állapota nem súlyos.

Kabát, Kosztüm, Ruhaszövetek, selymek, divatflanelék és mindentéle OSZI DIVAT UJDONSÁGOK naponta érkeznek!

Kirakatainkat sziveskedjenek figyelemmel kíséreni!

Aszodi és Róth divatáruháza

A Községi Tisztv. Országos Szöv. szerződéses szállítói.

Tiszttviselőknék 8% kedvezmény!

Péntek december 4. **A POLLÓ** **VIGSZINHÁZ** **Péntek december 4.**

A titkos parancs, tengerész dráma **Glória Swannonnal: Idegen légió leánya.**

1925 dec
Lopkod
dróttal. A d
feljelentést t
ismretlen tet
a Mester ucc
készülék dró
dóan lopkod
lentés alapjá
totta.
— Ha a k
János püspö
január 2-án
ívott és fél
harl Lajos
rendőr jek
olyan kiele
zony mint
Biharj rendő
amoyan szá
nem is néz
törvényszék
vonta felelő
dát és rág
rona pénzbe
jogerős.
— Siesse
főiskolai h
hogy elmu
táncmulats
menet egyi
hatók.
— Ste
nye. A 2
évi hang
zációsab
niai Imr
művész
raestie l
verseny
Müsorán
is szerel
desre t
dium ül
és Sánd
— Le
dék egy
méből C
— 485
véreknél
újabb g
nagyvála
— U
bankok
védi hatá
alakban.
kott kiv
lent, kap
könyvek
lett. Tel
— A
Kellemes
zuhany
— T
Beaux-
Modea
risienn
Mante
ner M
ne. Fa
Wiene
ujjak.
vat S
Heged
keres
ujdons
Pént
letszün
Szom
letszün
Vasá
Este:
A
Pillat
ma, pé
Timá
Timár

Lopkodják a vonatjelző készülék drójtait. A debreceni üzletvezetőség feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek a Kishegyesi ut és a Mester ucca végén levő vonatjelző készülék drójtait levágják és állandóan lopkodják. A rendőrség a feljelentés alapján a nyomozást megindította.

Ha a kizsákdá sokat iszik. Kéri János püspökladányi kizsákdá ez év január 2-án az egyik korcsmában ivott és félig részeg állapotban Bihar Lajos rendőrtisztet két rendőr jelenlétében sértette és olyan kijelentéseket tett, hogy ő bizony mint gazdaember nem tér ki Bihar rendőrtisztigalmazó elöl, aki csak amolyan szegény ember és ezért nem is nézi semmibe. A debreceni törvényszék tanácsa csütörtökön vonta felelősségre Kéri János kizsákdát és rágalmozásért 2.400.000 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Siessen megvenni jegyét a zsidó főiskolai hallgatók teastőjére, nehogy elmulassza a szezon legjobb táncmulatságát. Jegyek a MÁV II. menet, egyirodájában (Piac 56.) kaphatók.

Stefániai Imre hangversenye. A Zenekedvelők Köre ez évi hangversenyeinek legszenzációsabbja kétségtelül Stefániai Imre spanyol kir. kamaraművész december 4-iki zongoraestje lesz. Budapesti hangversenye zenei esemény volt. Műsorán spanyol zeneszerzők is szerepelnek. A nagy érdekklődésre tekintettel néhány pódium ülés is kapható Hegedűs és Sándornál.

Legszébb karácsonyi ajándék egy fénykép Liener műterméből Csapó ucca 1.

4850 ember énekel Molnár Testvéreknél gramophon lemezen, legújabb gramophonok, tánclemezek nagyválasztékban.

Ügyvédek, takarékpénztárak, bankok ügyelmébe! Minerva ügyvédi határidő napló hosszú és széles alakban. Pénzügyi napló a szokott kivételben az 1926-évre megjelent, kapható Hegedűs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében a főposta mellett. Telefon 54.

A Margit fürdő teljes üzemben. Kellemesen fűtve az összes fürdő és zuhany termék nyitva vannak.

Téli divatlap újdonságok: Beaux-Arts des Modes, Lyon's Modealbum, Elite, Saison Parisienne, Le Chic, Costume Manteaux, Die Wienerin, Wiener Modekunst, Chic Parisienne, Favorit Album, Grandisse, Wiener Modeschau, Tündér-ujjak, Legújabb divat, A nő, Divat Szalon stb. stb. Kaphatók Hegedűs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében. — Divatlap újdonságok állandóan érkeznek.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

Péntek: Pillangó főhadnagy. Bérletszünet.
Szombat: Pillangó főhadnagy. Bérletszünet.
Vasárnap délután: A nóta vége.
Este: A gyimesi vadvirág.

A színházi iroda hírei:

Pillangó főhadnagy új betanulással ma, pénteken bérletszünetben.
Timár Ilia, Szömörkényi Franciska, Timár Kató játszik a Pillangó főhad-

nagy burleszk operett fő női szerepeit.

Tamás Benő, az oly ahmar napsörüvé lett táncoskomikus először mutatja be nagyszerű alakítását, Csolán Manó hadiönkéntes szerepében.

Kacagó-est lesz ma és holnap este a színházban.

A nóta vége vasárnap délután országos helyárrakkal.

Timár Ilia és Tamás Benő játszik országos helyárrakkal Viktus, illetve Béla szerepét A nóta vége operettben.

Mozgósínházak:

APOLLÓ: A legszebb természeti dráma A titkos parancs... Egy tengerészti története. 8 felvonásban. A főszerepben Edmund Lowe. A legizgalmasabb Fox-filmek egyike. A kém elhárító szervezet működése, a kötelességtudás erényének az éoszata. Gyönyörű és megragadó tenzeri felvételek. Megelőzi Az uszó tébolyda burleszk 2 felvonásban.

VIGSZÍNHÁZ: Világfilm! Glória Svanson a legjobb szerepében. Az idegen lézió leánya. dráma. 7 felvonásban. Az előtűnk teljesen ismeretlen világban pereznek le a rendkívül érdekes és fordulatos cselekmény kelenetel, melyek Glória Svanson utóérhetetlen művészetével egyesülten mindvégig lekötik a nézők figyelmét. Kísérő: Seta a nagyvilágban.

SPORT

A DTE kerületi ifjúsági birkózó versenye. Igen nagy érdeklődés előzi meg a DTE vasárnap kerületi ifjúsági birkózó versenyt. E versenyen fogják bebizonyítani a kerületi egyesületek, hogy az ifjúsági testnevelés terén milyen szép eredményt tudnak felmutatni. A versenyen résztvesznek Szolnok, Nyiregyháza, Püspökladány, Nagykálló összes kiváló versenyzői, hozzájuk csatlakozik a DMTE, DVSC és a rendező egyesület nagy gárdája. A nehézsúlyban 16, a könnyűsúlyban 15, kisközépsúlyban 10, nagyközépsúlyban 5, a nehézsúlyban 4 versenyző indulása biztosítva van. A versenyzők neveit és az egyes súlycsoportokban előforduló küzdelmeket holnapi számunkban fogjuk közölni. A verseny a DTE Péterfia ucca 76. szám alatti tornacsarnokában vasárnap délután pont 4 órakor kezdődik.

A DKASE választmánya e hó 3-én 6 órakor fontos tárgysorozattal a Kereskedő Társulat termében választmányi ülést tart, melyre ezton is kéri a tagok pontos megjelenését a főtítkárt.

KÖZGAZDASÁG

400.000 kronáig emelkedett a tiszavidéki buza ára

A mai 2500 koronás áremelkedéssel a 79 kilogramos tiszavidéki buza ismét elérte a 400.000 koronás árnívót. A búzánál is szilárabb volt a rozs, 7500 koronával emelkedett mert ez iránt is jobb vételkedv mutatkozik a külföld részéről, a kínálat pedig meglehetősen csekély. A zab 5000, a tengeri 2500 koronával drágult. A lisztpiacon a duplafogós liszt elérte a 7000 koronás árnívót. Hivatalos árfolyamok: Tiszavidéki buza 385-400, dunántúli 377-392,5, pestvidéki 380-395, rozs 257-262,5, árpa 230-240, sórárpa 285-310, zab 245-260, tengeri 187-190, repce 590-600, köles 195-205, korpa 165-167,5.

A Magyar Nemzeti Bank hivatalos valutaárfolyama: Angol font 345,320-346,320, belga frank 32,30-32,45,

cseh korona 2110-2119, dán korona 17,736-17,793, dinár 1261-1266, dollár 71,400-71,890, francia frank 2730-2770, hollandi forint 28,660-28,760, lengyel zloty 8600-9200, ei 330-333, leva 517-520, lira 2866-2878, német márka 18,197,5-17,021,5, osztrák schilling 10037-10037, norvég korona 14473-14533, svájci frank 13733-13773, svéd korona 10068-19128.

Apróhirdetés!

Egyszeri közlés díja 10 szőlő 2000 korona, minden további szőlő 200 korona. — Vastag betűs szavak duplán számítanak. — Állást vagy foglalkozást keresőknek felárban.

Apróhirdetéseket felvesz:

- A KIADÓHIVATAL**
Piac ucca 49. II. udvar.
- HEGEDŰS ÉS SÁNDOR R. T.**
könyvkereskedés Piac ucca 34.
- ACZÉL HENRIK**
könyvkereskedés Piac ucca 34.
- SZŐLLŐSI-TRAFIK**
Hatvan ucca 1.
- BARDOS** könyvkereskedés
Hatvan ucca 15.
- GRÜNNÉ-TRAFIK**
Hatvan ucca 35.
- MESKÖNÉ-TRAFIK**
Hatvan ucca 70.
- KISS JÓZSEF**
fűszerüzlet József kir. h. u. 24.
- LAJOS ISTVÁN**
Széchenyi ucca 50.

Tolgyfa, elsőrendű száraz
hasábolva és aprítva,
házhoz szállítva kapható a

Faértékesítő és Áruforgalmi Rt.-nél
Pesti-utca 2. Telefon 1306.

Képkerepezés
Üveg, porcellán készletek,
valamint háztartási konyha-
cikkok legolcsóbb árakon

Hornyatsek István
Üveg, porcellán- és háztartási cikkek
kereskedésében, Debrecen, Csapó u. 1.

Debrecen sz. kir. város köztisztasági és fuvarozási vállalata

az 1926. évben alkalmazottai részére szükséges téli ruhákra és csizmákra zárt ajánlati versenytárgyalást hirdet. Ajánlati feltételek megtekinthetők a vállalat irodájában, Városháza földszint 18. sz. alatt.

Parókát
raktáron tart egyévi jótállással
Komáromi
hílyfedrász, Arany Bika-bórház

KUN JÓZSEF urldivatterme
Széchenyi-utca 1.
Duo választékban érkezett divatos angol köelmékből meglepően olcsónya árban vállal részletre is.

FESTÉKET,
padlólakot, brunolint, terpentint, firniszt, szomáclakkot és minden színű porfestéket kiváló minőségben, nagyon olcsón vásárolhat
STERN festéküzletében,
Piac-u. 10., a Bikával szemben.

P Békebell legjobb minőségű
Porosz szén és koksz
valamint száraz tűzifa kicsinyben és nagyban kapható Debrecen legregibb cégénél
Gabányi-telepen,
cégtulajdonos Láng Miklós
Csapó ucca 28. Telefon 4-49.

Kötött gomb gomboló, butorpaszomány, harisnyafejelés gyapjuból is
SCHWARZ ARMIN
Paszománygyárban
Ferenó József-u. 32., udvarban.

Autogén hegesztés
Jutányosan
Sipos István lakatosnál
Csapó-utca 81.
Kész tűzhelyek kaphatók.

TEARUMOK,
likőrök, gyümölcs-pálinka különlegesek, uradalmi fajborok legjobb minőségű és olcsó árban beszerezhetőek a
SZILÁGYSÁGI
szeskereskedésben
Csapó ucca 7.

Nemzeti költészetünk új kincse
Most jelent meg! Ujdonság!
KOZMA ANDOR:

Honfoglalás
történelmi regé.
(Kozma Andor e nagy éposza nem történelmi tények felsorolása, hanem a honalapítás nagy eszméjének mély-érzésű, megsejtető bölcsességű és költői szárnyalású megörökítése. Egy meglehetett lelku modern bárdnak lantja szólal meg előttünk, akinek tiszta lelkesedése keresztül tör korunk szkepticizmusának borúján.)
Ára 88,800.- korona.

Kapható:
Hegedűs és Sándor Rt.
könyvkereskedésében a főposta mellett
Telefon 84.

Zsírödön
és mindennemű zománcedény
a legjobb minőségben, legolcsóbban kapható a
Lámpagyárban
PIAC-UTCA 85. SZ.

Brüll S. havi
áll. vizsg. fogász vagy
fogműtermében havi
javítása fogait
Képzit: arany hídakat, arany és műarany
fogkoronákat, fogtömést, foghúzást stb.
Debrecen, Plac-utca 72., Deák Ferenc utca sark.

Ha szép, modern, szolid kivitelű olcsó
CSILLÁROKAT
akar vásárolni,
— saját érdekében okvetlen keresse fel a
MAGYAR FÉM- ÉS LÁMPAÁRUGYÁR R. T.
debreceni raktárát
Plac (Ferenc József)-utca 85. sz

APRO HIRDETESEK

Egyszeri közlés díja 10 szög 2000 korona, minden további szó 200 korona. — Vastag betűs szavak duplán számítatnak. — Állást vagy foglalkozást keresőknek félárban. — Apróhirdetéseket felvesz a kiadóhivatal Plac utca 49, II. udvar, Hegedüs és Sándor rt. könyvkereskedés Plac utca 34., Aczél Henrik könyvkereskedés Plac utca 24., Szöllösi-traffic Hatvan utca 1., Bárdos könyvkereskedés Hatvan utca 15., Grönné trafik Hatvan utca 35., Meskóné-traffic Hatvan utca 70., Kiss József fűszerüzlet József kir. herceg utca 24. Lajos István Széchenyi utca 50.

POSTA

HÁZASSÁGOKAT csak jobb körökben ajánl megbízható díszkrét Fischer Irodája Budapest, VII., Dohány utca 68. III. 14. 1628

CSINOS asszony, vagy leány ismeretséget keresi urifü. Leveleket „Szórakozás” jelzéssel. 2004

MELYIK kedves urifü levelezne szórakozás céljából vlekedélvü urifü-annal. Levelet „Havasí gyonár” jelzéssel a kiadóhivatalba kérek. 2074

KERESÉK egyedül álló 37 éves intelligens asszony részére nőstíni szándékozó idősebb ízr. urakat vidékről, uer szintén ízr. házassági közvetítők sziveskedjenek címüket velem közölni. Jelze: „Jól fizetve” a kiadóhivatalhoz. 2043

VÉTEL

KÉNYSZERKÖLCSÖN és hadikölcsön kötvényeket veszek. Bővebbet Mik-165-u. 13. 1974

KÉNYSZERKÖLCSÖN kötvényeket vesz dr. Balázs Jenő bankháza. Telefon 143. Plac 89. 2025

ELADÁS

MARTINKÁN 4 nyilas szőlő elköltözés miatt eladó. Értekezhetni Hajdusámsón, Erzsébet-tér 4. Czike Károly. 1922

ZAMATOS házibor literenként csak 12.000. Kapható vásárnaponként 10—4 óráig, Poroszlav-ut 53. 1953

ELADÓ Andrassy-ut 13. számú beköltözhető téli-nyári modern lakású ház. 3 nyilas termoszőlő, faízü-mölcsös, borház, pince stb. mindenütt villany. Pesti u. 69. számú palatetős ház, mindenütt villany, víz. Értekezni köznapokon. Fűvészkert u. 14. Bélyezotthonban az emeleten. 1956

20% KEDVEZMÉNY mindenkinek. ki nap- és esernyő szíkszerítet nálam szerzi be. Oriást választék. Ernyő-üzem. Sas u. 3. Javítások és áthuzások legolcsóbban. 1648

KONKOLY és hámozókorparól vagon-tételen — mintát és árajánlatot küldünk. Konvári Hengermalom rt. Konvár. 2070

GAZKÁLYHA kicsi, jól melegítő eladó Tratner Dezső. Csabó utca 11. 2066

KIVALÓ minőségű faok szerint osztályozott saláttermésű ó és uboraink, továbbá kóser boraink kokardi és vámospécsi szőlőinkből beérkeztek. Legolcsóbb napi árban adjuk. Friedländer Testvérek. Hatvan u. 37. 2070

EGY kis divány és egy gyermekágy eladó. Varga u. 43. II. aító. 1959

FRISS szürésű kóser libaszir eladó kívánatra besziúrok. Glatsteiné. Plac utca 71. 1970

ELADÓ: tollkabát, egy balkáni handzsár, egy bicikli pumpa és virágok zsíröbödön, nagy tükör Lehotainál, Simonffy utca 33. 2013

ELADÓ magasszárú női cipők 40-es, 100 és 200 krmos mázsák. Hatvan u. 69. 2046

VALÓDI perzsa nagy ebéd-tőszonyeg eladó, özv. Székelyné, Teleki utca 81. 2053

UJBOR vámospécsi, nagyobb tételben eladó. Simonffy-ut 25. 2061

KÖLFÖLDI bélyegek a világ minden részéből érkeztek. Bélyezotthon, Fűvészkert u. 14. emelet. 1954

VASKÁLYHA középnyag eladó. József kir. hz. utca 24. fűszerüzletben. 2060

SESTAKERT. Komlóssy-ut 66. szám alatti téli-nyári lakásul szolgáló villa egy hold szőlővel jutányos áron eladó. Értekezni Honvéd utca 9/B. 4978

EGY stíesztos és szabó varrógép olcsón eladó. Széchenyi utca 8. háttal az udvarban. 2009

KERESLET

INTELLIGENS fiatal asszony elmenne társalkodónéknak vagy gyermekek mellé. fizetés mellékes, csak jó ott-hont keres. Hatiné. Arany János u. 5. aító 4. 2068

PIATAL asszony elmenne háztartási alkalmazásba varráshoz ért. Cim Arany János u. 5. aító 4. 2067

ZSÁKVARRÓNOK, akik gépen tudnak varrni felvétetnek Wiener Adolf zsáküzletben Kossuth u. 2071

PÉNZTARKEZELÉSBEN, könyvelésben, kiszolgálásban gyakorlott ir- distanó alkalmazást változtatna. Levelet „Megbízható” jelzéssel a kiadóhivatalba. 2064

Sapkák.
bábi talap k és u-form
sapkák tészen kaphatók, valamint
házi anyagból is készítenek.
KLEIN, Simonffy-utca 5.

PIATAL, segéd felvétetik Haas Linó- I. inoleum áruház. Plac u. 58. 2073

TÁRSAT vagy finanszírozót keres jó bevezetett vállalat 4—500 millióval TÁke biztosítva. Megkeresések „Pentabilis” jelzéssel a Debreceni Független Újság kiadóhivatalába kéretnek. 1972

KÉTSZÓBA, konyha és mellékhelyiségekből álló lakást keresek. lehet közeli kertszögben is. Rákóczi utca 55. 1982

KIFUTÓ fiú felvétetik Grósz. Rákóczi u. 24/a. 2022

KERESKEDŐSEGÉD fűszeres, állást keres (esetleg kisézőtönek is). Cim a kiadóhivatalban. 2024

URILEÁNY jó írással iradai vagy pénztárnoknői állást elvállal. Cim a kiadóhivatalban. 2024

FEHÉRNEMŰ varrónő házakhoz ajánlkozik, munkát otthóra is vállal. Szikra kézimunka üzlet. Plac 75. 2064

TISZTESSÉGES inaros fiatal ember 15-ére lakást keres fiatalabb magános asszonnyal a Margitfürdő közelében. Címét kérek „Piatal ember” jelzéssel a kiadóhivatalba. 2041

LAPKIHORDÓ ASSZONY felvétetik a Debreceni Független Újság kiadóhivatalában. Plac u. 49.

BEJÁRÓ mindenest főzőnőt azonnal felveszek. Kossuth u. 22—24. III. 2058

PÉNZBESZEDŐ, fa és szénszakmában jártas, teljesen megbízható keresetű. Jelentkezés: Vágó Rezső rt. irodájában Plac u. 87. Csakis elsőrangú referenciákkal bírók jelentkezzenek. 2059

GYAKORLOTT házi varrónő ajánlkozik házakhoz. Bethlen u. 5. sz. 2062

KERESKEDŐSEGÉD fűszeressegédi vagy utazói, vagy fiúvőnői állást keres, kézmű kisézőtönek is elmegy. Cim Murga Péter, Honvéd u. 31. 1994

HENTES mészáros üzlethez társat keresek, szakértelem nem szükséges, tanulót vagy fiatalsegédet kancióvól felveszek Baros utca 1. aító 2. 2010

KERESÉK 4 éves kisleányom mellé intelligens kisasszonyt. Jelentkezni 8—10-ig és 2—3-ig. Tolnainé, Bika-bérház, I. em. 8. 2040

BÁRHOL, gazdaságban, malomban, gyárban, hízaló, bánya vagy egyéb telepen bármily ellenőri, felügyelői, számtantól, raktárnoki, telepfelügyelői állást elfoglal könyvelésben, minden irodai munkákban, gazdaságban, tehenészetben, sertéshizaltásban, állatgyógyászatban gyakorlattal bíró egyén. Szives ajánlatokat Nagy Kálmán Pusztakengyel címre kérek. 1919

Lapkihordó asszony felvétetik
a
Debreceni Független Újság
kiadóhivatalában.

VEGYES

SZÉPEN butorozott szoba különbeá- rattal azonnalra kiadó. Hunyadi 14. Keresztényület. 2063

ZALOGHÁZ, Hunyadi u. 14. három havi zálogkölcsönököt folyósít utólagos kamatfizetés mellett. 1651

MAGYAR, német, francia és a kereskedelmi levelezésben, kettős könyv- vitelben, gyorsírásban perfect kiképezem. Címét „Legolcsóbban” jel- zéssel a kiadóhivatalba. 2067

HÁZASPÁRNAK, vagy urtönek csinosan butorozott szoba kiadó Arany János u. 54. 2034

HUSFÜSTÖLÉS Zöldfa utca 3. szám alatt.

MARGITFÜRDŐ teljes üzemben, kel- lemesen fűtve az összes fürdő és zuhanvtermek nyitva vannak. 2044

Frack, szmoking és zsaket kölcsönző intézet Vég, Vár-u. 7.

FIGYEM 6t darab különbeárrattal kiadó. Ugyanott raktárhelyiségek is kiadók. Széchenyi utca 22. Te- lefon 82. és 205. 2033

NŐIRUHÁT, kosztümöt, kabátot olcsón vállalok Hosszu Ferencné. Pa- ragó utca 23. 2048

KÉT tiszta, csinosan butorozott szobát keresek a város központjában, le- hetőleg konyhahasználattal vagy el- látással. Ajánlatok Keczely, Plac utca 10. 2. kéretnek. 1949

BUTOROZOTT szobához lakótársat keresek, kereskedősegédet vagy jobb iparost. Kigvó utca 37. 1963

ZONGORÁN lehet gyakorolni Szé- chenyi utcán. Ugyanott kapualla roncívél. Cim kiadóhivatalban. 2084

SZÁNKA, jókarban eladó, melegágy ablak, hordó kölcsönözhető Csabó utca 19. házmasternél. 1641

MENEKÜLT ÓRAS szakaszerden, melegítő olcsó vállal javításokat Rákóczi-u. 26. sz.

E heti könyvujdonságok:

- Ady-muzeum. II. kötet. (Ady életének és költés- nek irodalom és kortör- téneti adat gyűjtemé- nye. Ez új kötet rendki- vül érdekes emlékezőse- ket, leveleket, adatokat tartalmaz.) 115.200.—
- Lóránt Mihály: A bélyeg (Ez a könyv legjobb ut- mutatója a kezdő gyűj- tőnek és nélkülözhetet- len kézikönyve a gyá- korlott filatelistának.) 44.100.—
- Gilbert de Voisins: A ke- resztút csárda. Egy rosszhírű csárda gyűje- vész kalandor társadal- mában játszódik le a regény hősnének: egy kü- lönös féfinak és egy különös leánynak izgal- mas szerelmi drámája. 44.100.—
- Bársony István: Az én vi- látgom. Természet és va- dászképek. Bársony ez új könyvben is a ma- gyar földnek szereteté- ről, a természet nagy- szerűségéről szól kedves vadásztörténetekben, közvetlen ékes nyelven.) 66.150.—
- Ady-versek az ifjuság számára. (Magyarázatos ifjusági Ady-anthologia.) 33.100.—
- Milko Izidor Irók és könyvek 73.500.—
- Hölgyek naptára 1926. pa- nirkötésben 89.000.—
- Ugyanaz moiret selyem kö- tésben 118.000.—
- Ráskai: Szépasszony tolla 59.000.—
- Mikszáth: Szt Péter eser- nyője. IV. kiadás. 56.500.—

Kaphatók:
Hegedüs és Sándor rt.
könyvkereskedésben a főposta mellett
Telefon: 54.
Könyvujdonságok mindeneszert értekezni